

[Wilhelm]

de i EF, der ikke er underlagt indvandrerstopet.

Indvandrerne var en økonomisk gevinst for arbejdsgiverne. De udfyldte den mangel, der var på især ufaglært arbejdskraft. Samtidig var de en specielt veldisciplineret arbejdskraft, dels på grund af, at de havde relativt få faglige erfaringer, dels på grund af, at de af frygt for at miste deres opholdstilladelse var tilbageholdende med at gå ind i faglige aktiviteter.

Det forhold, at indvandrerne er en specielt svagt stillet gruppe på arbejdsmarkedet, åbner op for, at arbejdsgiverne kan udnytte dem som løntrykkere og som en gruppe, der kan flyttes fra det ene arbejde til det andet uden for store problemer. Dette er ikke kun et problem for indvandrerne, men et problem for hele arbejderklassen, og splittelsen mellem ovenlandske og danske arbejdere kan kun overvindes, hvis der ydes en indsats fra fagbevægelsen for at integrere indvandrerne i det faglige arbejde og for at modgå den snigende racisme. Problemet er heller ikke nyt. Det har eksisteret, lige så længe indvandrerne har været her, men det er blevet betydelig større på grund af, at den store arbejdsløshed gør det lettere for arbejdsgiverne at spille på splittelserne i arbejderklassen, og fordi den usikkerhed, der er en følge af arbejdsløsheden, åbner op for racismen.

Til trods for denne fare er der blevet anvendt meget få ressourcer på at inddrage indvandrerne i det faglige arbejde og på at sikre deres rettigheder. De faglige kurser for indvandrere, der oprindeligt eksisterede, er blevet nedlagt, og der er aldrig blevet arrangeret sikkerhedskurser for indvandrere, selv om risikoen for arbejdsulykker er højere blandt indvandrere end blandt andre arbejdere – hvor den i forvejen er alt for stor. LO støttede oprindeligt »Fremmedarbejderbladet«, men i 1977 blev denne støtte trukket tilbage. Fagbevægelsen har desuden selv bevirket, at et vist dansk ordforråd er en forudsætning for at »stå til rådighed for arbejdsmarkedet«. En fortolkning af denne karakter ville ganske enkelt have været utænkelig for 10 år siden, da der var mangel på arbejdskraft. Det er desuden værd at bemærke, at der er gjort meget lidt for at give indvandrerne mulighed for at lære dansk.

Forslagsstillerne er udmærket klar over, at disse forslag til en samlet indvandrerpolitik

ikke alene kan sikre indvandrerne og modgå den snigende racisme. Dette kræver også en holdningsændring hos de mennesker, der til daglig har kontakt med indvandrerne, hvad enten det er personalet i den offentlige sektor, arbejdskammerater, naboer eller andre. Denne kommer imidlertid ikke af sig selv, og forslagsstillerne betragter udformningen af en samlet indvandrerpolitik efter de retningslinjer, der er opstillet i de 5 beslutningsforslag, som en helt afgørende forudsætning for, at indvandrerne kan sikres rimelige forhold.

Beslutningsforslaget om indvandrernes retsstilling tager først og fremmest sigte på at sikre indvandrerne mod vilkårlige udvisninger eller vilkårligt ophør af opholdstilladelse, fordi alle andre rettigheder står og falder med sikringen mod udvisning. Samtidig betragter forslagsstillerne det som vigtigt, at administrationen af opholds- og arbejdstilladelser lægges over til et civilt nævn for at undgå den oplevelse af kriminalisering, der ligger i, at disse forhold varetages af en instans under politiet.

Beslutningsforslaget om undervisning sigter både mod at give de voksne indvandrere og indvandrerbørnene bedre muligheder for at lære dansk, uden at de dermed er tvunget til at fornægte deres egen sproglige og kulturelle baggrund. Problemet er dog især stort med hensyn til børnene. Mange indvandrerbørn er »dobbeltalvsprogede«, dvs. uden et enkelt veludviklet sprog, men med to halve sprog. Denne situation bevirker, at deres begrebsapparat ikke udvikles tilstrækkeligt, og at de på grund af dette bliver socialt og menneskeligt handicappede. Når forslagsstillerne har valgt at placere forslaget om fripladser i daginstitutioner for indvandrerbørn under uddannelsesforslaget, skyldes det, at forslagsstillerne især betragter den sproglige udvikling som afgørende for børnenes senere udvikling og sociale integration.

På arbejdsmarkedsområdet er hensigten at sikre reel og grundig oplysning om arbejdsmiljøet samt at sikre, at der oprettes sikkerhedskurser for indvandrerne. Den stigende arbejdsløshed har desuden gjort det endnu mere påkrævet, at der oprettes faglige kurser for indvandrere. Desuden har forslagsstillerne ønsket at få fjernet den diskriminerende bestemmelse om, at der kræves et vist kendskab til det danske sprog for at kunne oppebære arbejdsløshedsunderstøttelse.